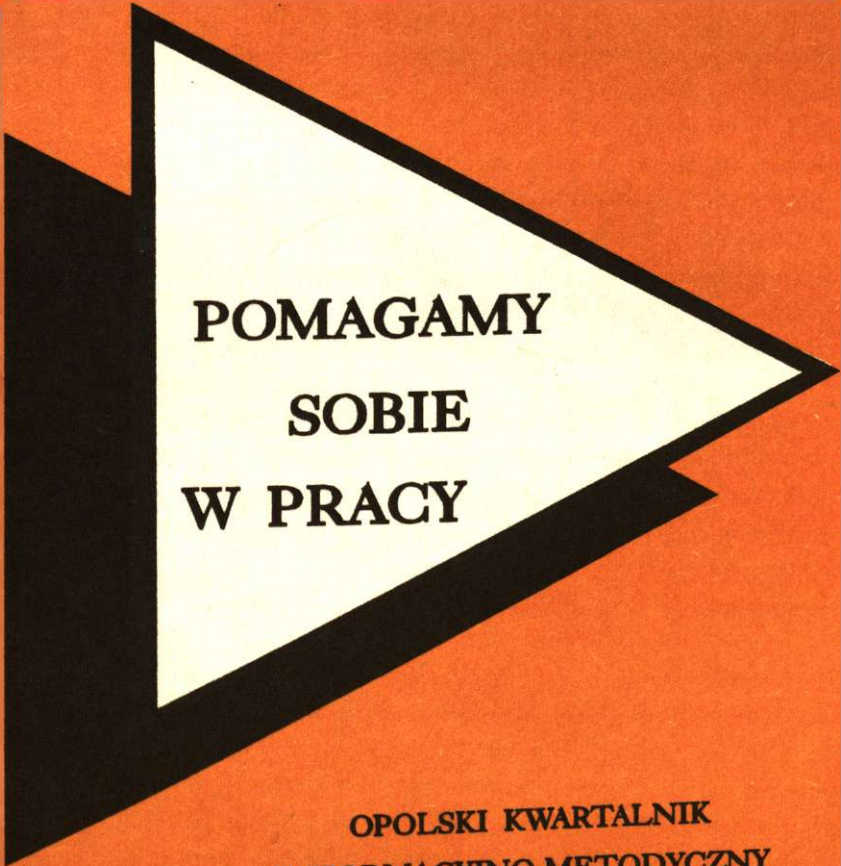

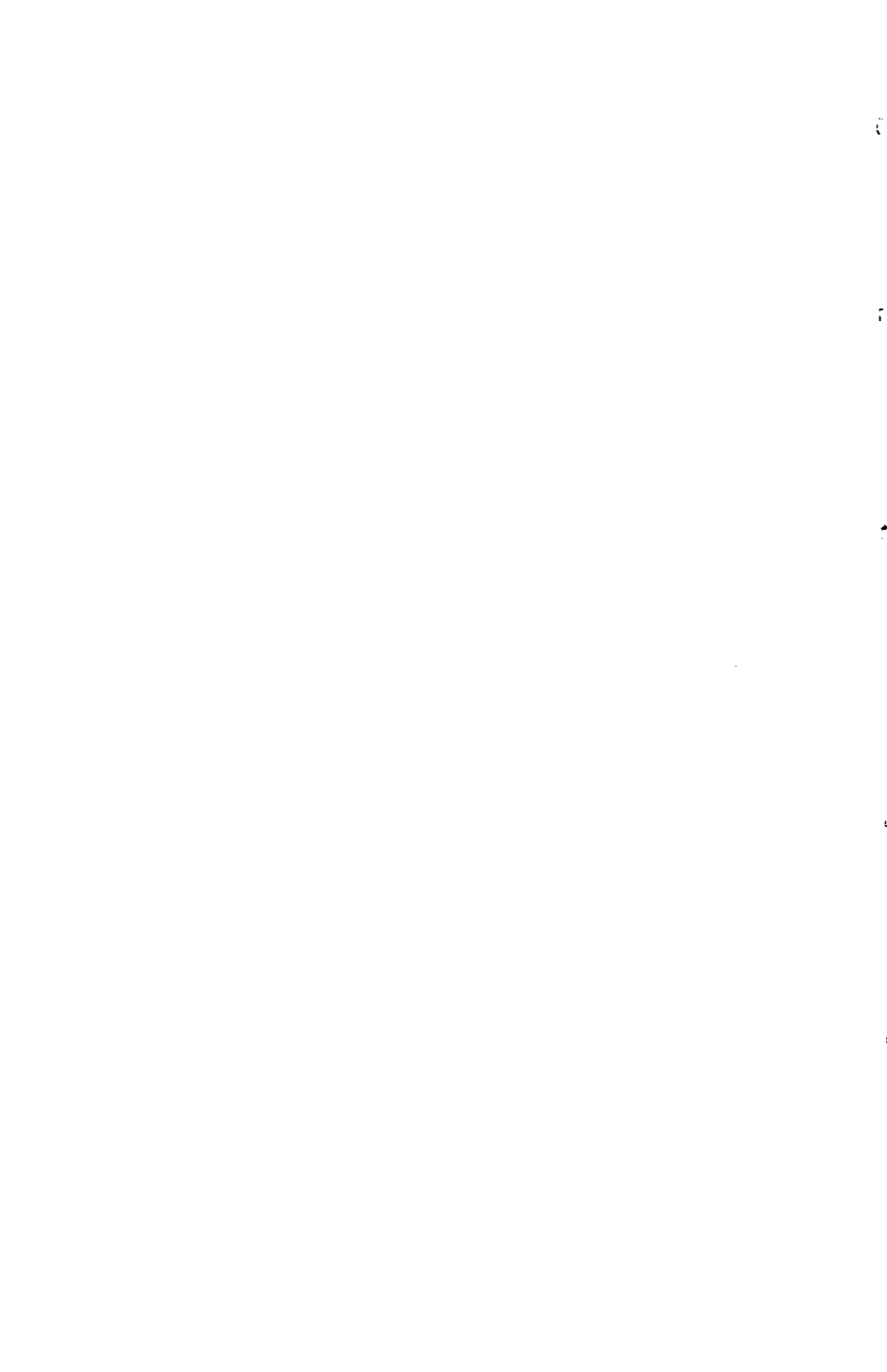
1994

4

**POMAGAMY
SOBIE
W PRACY**

**OPOLSKI KWARTALNIK
INFORMACYJNO-METODYCZNY**

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smółki
w Opolu

POMAGAMY SOBIE W PRACY

Opolski kwartalnik informacyjno - metodyczny

Rocznik XXXIX

Nr 4

Opole 1994

Zespół redakcyjny

Małgorzata Bartoszewska

Alicja Bujak

Joanna Czarkowska - Pasierbińska

Violetta Łabędzka

Hanna Jamry

Piotr Polus

Anna Śliwińska

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smółki

45 - 081 Opole, ul. Piastowska 18 - 19

Tel. red. 53 64 74

Pracownia Małej Poligrafii WBP w Opolu

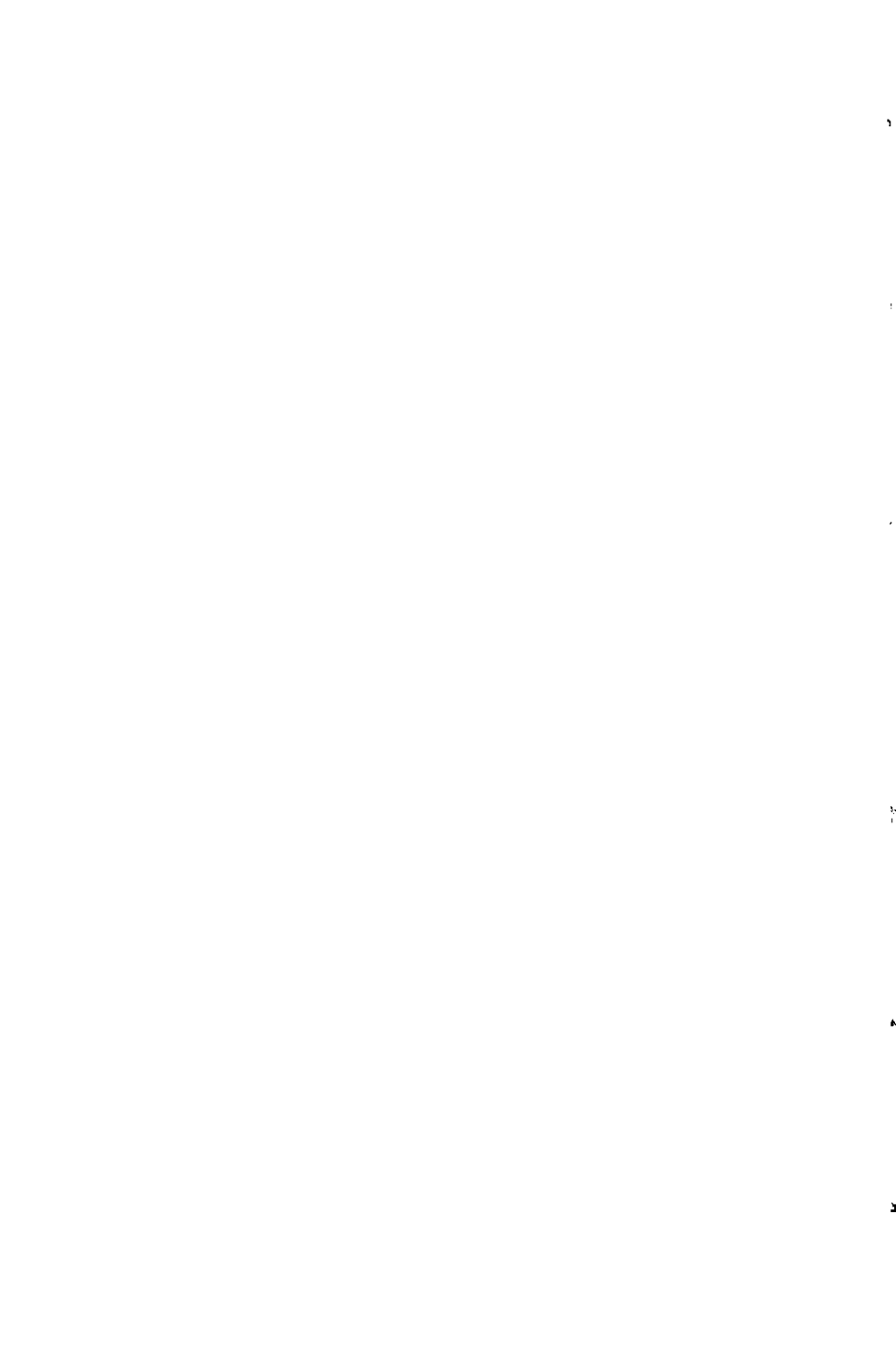
Nakład 180 egz.

Spis treści

Piotr Polus - Kronika działalności bibliotek województwa opolskiego	5
Aleksandra Paniewska - Czy znasz twórczość Arkadego Fiedlera	13
Hanna Jamry - Nowości o Śląsku Opolskim	19
Violetta Łabędzka - III Forum Literatury Dziecięcej Krajów Nadbałtyckich	23
Hanna Jamry - Wykorzystanie komputera w pracach nad " Bibliografią Województwa Opolskiego"	27
Anna Śliwińska - Kalendarz rocznic i obchodów (IV kwartał 1994 r.)	33

WKLADKI

- Gry i zabawy z książką - oprac. Małgorzata Bartoszewska
Konkurs czytelniczy - prace nagrodzone

KRONIKA

(styczeń - czerwiec 1994 r.)

Biblioteki połączone z ośrodkami kultury

Od 1 stycznia 1994 r. trzy miejskie i gminne biblioteki publiczne zostały połączone z ośrodkami kultury. Połączeń takich dokonano w Baborowie, Korfantowie i Otmuchowie. Oficjalne nazwy instytucji połączonych brzmią:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Baborowie
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Korfantowie
3. Centrum Upowszechniania Kultury w Otmuchowie.

Czytelnictwo i wypożyczenia

W I półroczu w bibliotekach publicznych woj.opolskiego zarejestrowano 138 255 czytelników (o 4 132 czytelników więcej niż w I półroczu 1993 r.). Czytelnicy wypożyczyli 1 989 750 książek (o 78 005 wol. więcej niż w I półroczu 1993 r.).

Z wypożyczalni wideokaset skorzystało 6634 użytkowników (o 262 mniej niż w I półroczu 1993 r.). Wypożyczyli oni 87 004 wideokasety (o 13 838 mniej niż w I półroczu 1993 r.).

Zbiory biblioteczne

W I półroczu 1994 r. księgozbiory bibliotek publicznych woj. opolskiego powiększyły się o 40 070 wol. Z zakupu pochodziło 33 577 książek, natomiast z darów pochodziło 6 493 wol. Do końca czerwca cztery biblioteki publiczne z powodu braku funduszy nie zakupiły ani jednej książki.

Biblioteki publiczne woj. opolskiego prenumerowały w I półroczu 1 437 tytułów czasopism. Aż 12 bibliotek stopnia podstawowego i ich filii nie posiadało w swoich zbiorach ani jednego tytułu czasopisma bieżącego.

Jubileusze pracowników bibliotek

GBP w Brzegu

Barbara Homaniec - 20 lat

MiGBP w Byczynie

Stanisława Bładziak - 20 lat

GBP w Domaszowicach

Bronisława Matkowska - 20 lat

MiGBP w Głubczycach

Aniela Kondracka - 25 lat

GBP w Komprachcicach

Barbara Langner - 20 lat

MiGBP w Korfantowie

Eugenia Gałązka - 25 lat

MiGBP w Niemodlinie

Krystyna Wachała - 25 lat

MiGBP w Nysie

Władysława Dziergas - 20 lat

MiGBP w Otmuchowie

Daniela Wieczorek - 20 lat

MiGBP w Ozimku

Krystyna Niesłony - 20 lat

MiGBP w Prudniku

Krystyna Dumkiewicz - 25 lat

MiGBP w Strzelcach Opolskich

Renata Pańska - 20 lat

MiGBP w Świerczowie

Wanda Kumiec - 20 lat

Emeryci

MiGBP w Grodkowie

Jadwiga Pietruczuk - po 35 latach pracy

GBP w Zębowicach

Elfryda Tangerman - po 43 latach pracy

Jubileusze bibliotek

W I półroczu 1994 r. jubileusze 45-lecia działalności obchodzily Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Głucholazach i Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Lewinie Brzeskim.

Konkursy czytelnicze

W I półroczu 1994 r. w bibliotekach publicznych naszego województwa odbyło się wiele atrakcyjnych konkursów czytelniczych. Do najciekawszych należały:

- *"Legenda kazielska w komiksie"* - konkurs plastyczny dla dzieci (MBP w Kędzierzynie-Koźlu)
- *"Wiara się bije, wiara śpiewa"* (Powstanie Warszawskie, historia, literatura) - konkurs historyczny dla uczniów szkół średnich (MBP w Kędzierzynie-Koźlu)
- *"O rodzinie - rymowanki, obrazki, wyklejanki"* - konkurs plastyczny dla dzieci (MiGBP w Kędzierzynie-Koźlu)
- Turniej wiedzy o książce *"Z książką na wesoło"* (MiGBP w Krapkowicach)
- *"Ty możesz być poetą"* - konkurs dla dzieci (MiGBP w Nysie)

W marcu WBP w Opolu ogłosiła konkurs czytelniczy dla uczniów starszych klas szkół podstawowych pod hasłem *"Zdobywanie wiedzy też może być przygodą"*. Zadaniem uczestnika konkursu było przeczytanie dowolnie wybranej książki popularnonaukowej i opracowanie recenzji polecającej. Forma recenzji była dowolna - list do przyjaciela, kolegi, ulotka, komunikat do prasy, rozmowa w radiu itp. Celem konkursu było rozwijanie umiejętności wyboru literatury, przygotowanie do samodzielnej oceny treści książki, kształtowanie umiejętności pisemnego formułowania ocen, promocja literatury popularnonaukowej. Do konkursu przystąpiły 24 biblioteki stopnia podstawowego, z których napłynęło 131 prac. Uczestnicy konkursu oceniani byli w dwóch grupach - kl. V - VI oraz kl. VII - VIII.

W grupach przyznano po trzy równorzędne nagrody, które w grupie I

otrzymali:

1. Piotr Adamowicz z Olszanki
2. Joanna Hyla z Luboszyca
3. Paweł Zawadzki z Kluczborka

Laureatami w grupie II zostali:

1. Radek Firlej z Głucholaz
2. Diana Hływa z Zieliny
3. Anna Kala ze Szczedrzyka

Ponadto jury przyznało 11 wyróżnień w grupie I i 10 wyróżnień w grupie II. Na nagrody i wyróżnienia złożyły się książki oraz sprzęt sportowy i rekreacyjny. Jedną z form nagród jest również przedstawienie prac na antenie radiowej oraz ich druk w "Pomagamy Sobie w Pracy".

Uroczyste podsumowanie konkursu odbyło się 20 czerwca w Zamku w Rogowie Opolskim.

Spotkania z pisarzami

W I półroczu 1994 r. w bibliotekach publicznych woj. opolskiego gościło wielu ludzi pióra. 24 marca w MBP w Opolu, Kędzierzynie-Koźlu i MiG BP w Brzegu przebywał Leszek Mazan, popularny dziennikarz "Przekroju" i znany szwejkolog.

Od 20 do 22 kwietnia na Opolszczyźnie przebywała Wanda Chotomska, znana pisarka dla dzieci. Spotkała się ona ze swoimi czytelnikami w Opolu, Krapkowicach, Strzelcach Opolskich, Namysławowie, Niemodlinie, Korfantowie, Olszance i Pokoju.

W maju MBP w Opolu zorganizowała w Filii nr 4 na "Cyplu" spotkania autorskie z pisarzami opolskimi - Ireną Wyczółkowską i Januszem Podsiadło.

Od 23 do 25 czerwca ze swoimi czytelnikami spotkała się Karolina Kusek, pisarka dla dzieci z Wrocławia. Spotkania te odbyły się w Opolu, Kędzierzynie-Koźlu, Baborowie, Kompracheicach, Lubszy, Olszance i Popielowie.

23 czerwca z czytelnikami w Goglinie spotkał się Tadeusz Soroczyński.

Ks. prof. Józef Tischner w Opolu

30 maja na zaproszenie WBP odbyło się spotkanie mieszkańców Opola z ks. prof. Józefem Tischnerem. Spotkanie miało miejsce w Domu Katechetycznym przy opolskiej katedrze i wzięło w nim udział ok. 200 osób. Spotkanie odbiło się szerokim echem w środkach masowego przekazu.

Spotkanie z dr. Stanisławem Czajką

7 maja w sali konferencyjnej WBP w Opolu odbyło się spotkanie bibliotekarzy woj. opolskiego z przewodniczącym Zarządu Głównego SBP i z-cą dyrektora naczelnego Biblioteki Narodowej w Warszawie dr. Stanisławem Czajką. W trakcie spotkania omawiano sytuację prawnofinansową bibliotek oraz zadania SBP na najbliższy okres. Gość z Warszawy zaprezentował również najnowsze wydawnictwa SBP.

"Krajobrazy słowa"

Taki tytuł nosi pięknie wydana przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Kędzierzynie-Koźlu książka, będąca pokłosiem konkursu ogłoszonego z okazji 45-lecia powstania MBP.

Na konkurs napłynęło 75 prac, w większości utworów poetyckich. Autorzy to ludzie młodzi. Antologia zawiera nagrodzone utwory 7 twórców. Prezentow-

wane w niej wiersze i opowiadania są odbiciem wrażliwości młodych pisarzy i próbą zdefiniowania otaczającej rzeczywistości poprzez poszukiwanie własnego miejsca w świecie.

Aktywność Biblioteki Austriackiej

15 lutego w Bibliotece Austriackiej przebywał konsul generalny Republiki Austrii doktor Emil Brix, gdzie otworzył wystawę "Czas tworzy obrazy", poświęconą emigracyjnym pisarzom austriackim, którzy zostali w latach trzydziestych zmuszeni do opuszczenia Austrii. Uroczystemu otwarciu wystawy towarzyszył koncert kwartetu smyczkowego Filharmonii Opolskiej.

6 kwietnia na Małej Scenie Teatru im. J.Kochanowskiego w Opolu miała miejsce adaptacja sztuki Karla Valentina pt. "Der Theaterbesuch - und andere Katastrophen" w wykonaniu Teatru "Vagabund" z Wiednia. Aktorzy z Wiednia przebywali na zaproszenie WBP w Opolu.

19 kwietnia na zaproszenie Konsulatu Generalnego Republiki Austrii w Krakowie i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu przebywał w mieście autor powieści i opowiadań Gregor von Rezzori. Na spotkaniu ze studentami i naukowcami opowiadał o swojej twórczości. Pisarz jest laureatem wielu prestiżowych nagród m.in. "Premio Boccaccio".

18 czerwca odbył się w Sali Kameralnej Filharmonii Opolskiej koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu zespołu z Austrii "10 Seiten 1 Bogen" (10 strun i 1 smyczek). Organizatorami koncertu był Konsulat Generalny Republiki Austrii w Krakowie oraz Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu.

Październik

ma 31 dni,

Po czesku: Říjen.

Po niemiecku: Oktober.

Dnie	Święta ryzym.-katolickie	Święta ewangelickie	Stoska		Kielżyca	
			wiecz. zach. g m g mi	zaj. zach. g m g mi	wiecz. zach. g m g mi	zaj. zach. g m g mi
1 N	17 po Ziel. Św. Remigi.	16 po Tr. Św. Benigna	5 ⁴⁰ 17 ²⁰	☉	16 ⁴⁵ 3 ⁰⁴	
2 P	Aniołów Stróżów	Leodegara	6 ⁰⁰ 17 ⁰⁷	☉	16 ⁴⁵ 4 ²²	
3 W	Teresy od Dz. Jezus. ☉	Kandyda	6 ⁰⁰ 17 ²⁴	☉	17 ⁰⁰ 5 ⁴⁰	
4 Ś	Franciszka Seraf. w.	Franciszka S.	6 ⁰⁴ 17 ⁰⁰	☉	17 ⁰⁴ 6 ⁰⁰	
5 Cz	Placyda i Tow.	Fidesa	6 ⁰⁴ 17 ³¹	☉	17 ⁴¹ 8 ¹¹	
6 P	Brunona op.	Fryderyki	6 ⁰⁷ 17 ²⁰	☉	18 ⁰⁰ 9 ²⁷	
7 S	MB Różancowej	Amalji	6 ⁰⁸ 17 ³⁷	☉	18 ⁰⁸ 10 ⁴⁰	
8 N	18 po Ziel. Św. Brygidy	17 po Tr. Św. Pelagji	6 ¹⁰ 17 ¹⁴	☉	19 ⁰⁴ 11 ⁴⁰	
9 P	Dionizego	Djonizego	6 ¹⁰ 17 ³²	☉	19 ¹¹ 12 ⁴⁰	
10 W	Franciszka Borgj.	Oereona	6 ¹⁴ 17 ²¹	☉	20 ⁰⁴ 13 ⁴⁰	
11 S	Emiljana	Burkharda	6 ¹⁵ 17 ¹⁰	☉	21 ⁰⁴ 14 ¹⁴	
12 Cz	Maksymiljana	Maksymiljana	6 ¹⁸ 17 ¹⁰	☉	23 ⁰⁰ 14 ⁴⁰	
13 P	Edwarda V. kr.	Edwarda	6 ¹⁸ 17 ¹⁴	☉	— 15 ⁴⁰	
14 S	Kaliksta I. pap. m.	Kaliksta	6 ²⁰ 17 ¹¹	☉	0 ¹⁰ 15 ²¹	
15 N	19 po Ziel. Św. Ter. i Jad.	18 po Tr. Św. Jadwigi i T.	6 ²¹ 17 ¹⁰	☉	1 ⁰⁰ 15 ⁴⁴	
16 P	Gerarda Majeli	Gawła	6 ²⁰ 17 ⁰⁰	☉	2 ⁰⁰ 15 ⁴⁰	
17 W	Małgorzaty Alac.	Florentyny	6 ²⁴ 17 ⁰⁰	☉	4 ⁰⁰ 16 ⁰⁰	
18 Ś	Lukasza ew.	Lukasza	6 ²⁶ 17 ⁰⁴	☉	5 ²⁰ 16 ¹⁰	
19 Cz	Piotra z Alkantary ●	Ferdynanda	6 ²⁸ 17 ⁰⁰	☉	6 ⁰⁰ 16 ²⁷	
20 P	Jana Kamiego	Wendelina	6 ²⁸ 17 ⁰⁰	☉	8 ¹⁴ 17 ²¹	
21 S	Urszuli p.	Urszuli	6 ³¹ 16 ⁰⁰	☉	9 ⁴⁴ 17 ²⁰	
22 N	20 po Ziel. Św. Korduli	19 po Tr. Św. Korduli	5 ³⁰ 16 ⁰⁴	☉	11 ⁰⁰ 18 ⁰⁰	
23 P	Seweryna b.	Seweryna	6 ⁰⁴ 16 ⁰⁴	☉	12 ¹¹ 19 ⁰⁰	
24 W	Rafala Archanioła	Salomei	6 ⁰⁸ 16 ⁴²	☉	13 ¹⁰ 20 ⁴¹	
25 Ś	Kryspina ●	Wilhelminy	6 ⁰⁷ 16 ⁰⁰	☉	13 ⁴⁰ 22 ⁰⁰	
26 Cz	Ewarysta pap. m.	Ewarysta	6 ²⁴ 16 ⁴⁰	☉	14 ¹⁰ 23 ⁰⁰	
27 P	Sabiny i Florencj.	Sabiny	6 ⁴⁰ 16 ⁴⁷	☉	14 ⁰⁰ —	
28 S	Święto państwowe	Święto państwowe	6 ⁴¹ 16 ⁴¹	☉	14 ⁴⁰ 0 ⁴¹	
29 N	21 po Ziel. Św. Narcyza	20 po Tr. Św. Narcyza	6 ⁴¹ 16 ⁴⁰	☉	15 ⁰⁰ 2 ⁰⁰	
30 P	Alfonsa Rodr.	Klaudjusza	6 ⁴⁴ 16 ⁴¹	☉	15 ¹⁰ 3 ⁰⁰	
31 W	Wolfganga	Pam. Reformacji	6 ⁴⁷ 16 ⁰⁰	☉	15 ⁴⁰ 4 ⁰⁰	

Zmiany kielżyca.

☉ Pełnia dnia 3 o godzinie 18.08

☾ Ostatnia kwadra dnia 11 o godzinie 17.46

☉ Nowa dnia 19 o godzinie 6.45

☽ Pierwsza kwadra dnia 25 o godzinie 23.21

W październiku ubywa dnia o 1 godz. 48 min.

Przewidywanie pogody.

(Według stałego kalendarza).

Od 1 do 7 pięknie; potem wietrznie, pochmurno i słotne; 16 burza i śnieg, poczyn słotne; w końcu pięknie i zimno.

Kalendarz Naszego Ludu

Cieszyn 1933

CZY ZNASZ TWÓRCZOŚĆ ARKADEGO FIEDLERA?

Zgadywanki dla czytelników

28 listopada przypada 100 rocznica urodzin Arkadego Fiedlera - prozaika, reportera, przyrodnika i podróżnika. Jego książki nadal cieszą się dużą popularnością, szczególnie wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych. Proponowane zgadywanki można wykorzystać w sposób dowolny, np. jako indywidualny sprawdzian znajomości pisarstwa A.Fiedlera lub do organizacji konkursu poświęconego autorowi "Dywizjonu 303" (proponowana punktacja podana została pod każdym zadaniem). Poprawne odpowiedzi zamieszczono na końcu tekstu.

UZUPEŁNIANKA

W podanych niżej tytułach powieści A.Fiedlera uzupełnij brakujące wyrazy.

1. 303
2. pachnąca żywica
3. Dziękuję ci,
4. Spotkałem szczęśliwych ...
5. Jutro na

6. z lasu dziewiczego
7. śpiewają w Ukajali
8. Mój ojciec i
9. Piękna, straszna
10. Mały

Proponowana punktacja: za każdą prawidłową odpowiedź przyznajemy po 1 punkcie. Poprawne rozwiązanie całego zadania to 10 pkt.

KALAMBUR WIĄZANY

Statek Noego tej, której "nie wypada"
imię znanemu pisarzowi nada.

Za prawidłowe rozszyfrowanie kalamburu przyznajemy 1 punkt.

PSOTKA

Ustaliliśmy nazwy kontynentów, na których rozgrywa się akcja wybranych powieści A.Fiedlera, lecz złośliwy chochlik popsuł naszą pracę mieszając tytuły powieści. Przyporządkuj poprawnie podanym powieściom nazwy kontynentów.

1. "Kanada pachnąca żywicą" - Afryka
2. "Dywizjon 303" - Ameryka Północna
3. "Orinoko" - Europa
4. "Gorąca wieś Ambinanitelo" - Ameryka Południowa

Zadanie premiujemy 4 punktami.

SZUKAMY TYTUŁU

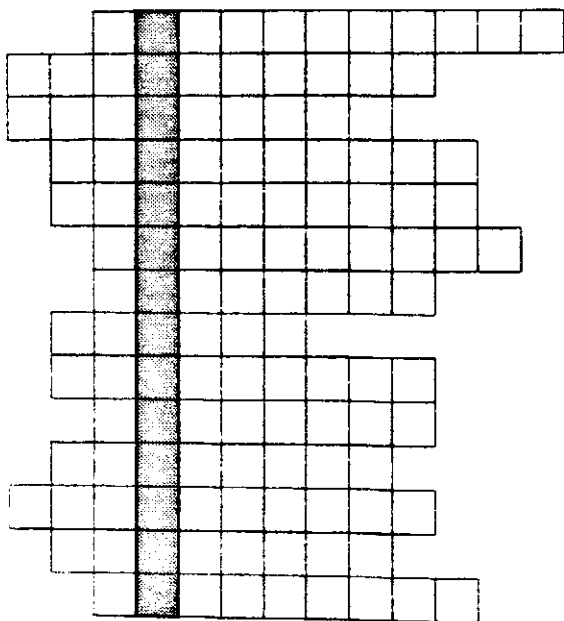
Na podstawie poniższych opisów podaj tytuły książek A.Fiedlera.

1. Cykl opowiadań o charakterze dokumentalnym o polskich lotnikach biorących udział w bitwie o Anglię.
2. Opowiadania o marynarzach polskich statków handlowych, pływających w służbie angielskiej marynarki wojennej.
3. Opowiadania o egzotycznych zwierzętach z brazylijskiej puszczy, których życie obserwował pisarz w czasie wyprawy naukowej po okazy zoologiczne dla muzeum w Poznaniu.
4. Powieść przygodowa, napisana w formie pamiętnika Indianina ze szczepu Czarnych Stóp. Bohater uczy się w amerykańskiej szkole i postanawia szerzyć oświatę wśród Indian w rezerwacie.
5. Powieść o przygodach potomka polskich rzemieślników - smolarzy, którzy przybyli do Ameryki na początku XVIII wieku. Losy bohatera przypominają dzieje rozbitka z książki D.Defoe.
6. Kontynuacja opowieści o samotnym rozbitku, który po opuszczeniu wyspy staje się wodzem Indian i prowadzi wraz z nimi koczownicze życie.

Poprawne odgadnięcie wszystkich tytułów to 6 punktów.

KRZYŻÓWKA

Rozwiązanie krzyżówki stanowi tytuł jednej z powieści A.Fiedlera.

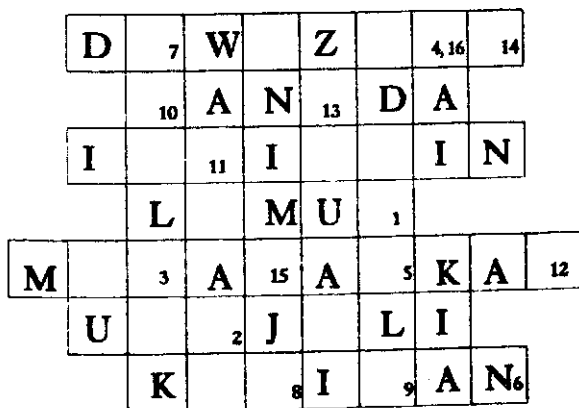

1. Bohaterowie programu "Animals" lub mieszkańcy brazylijskiego lasu dziewiczego
2. Zawsze spotyka tych, którzy lubią podróże
3. Narodowość żony Arkadego Fiedlera
4. Częsta forma książek podróżniczych Fiedlera, skojarz z gatunkiem dziennikarskim
5. Druga pod względem długości rzeka na Ziemi
6. Częsta, obok ludzi, bohaterka książek Fiedlera; inaczej natura
7. Miejsce urodzenia A. Fiedlera
8. Śpiewają w tytule jednej z powieści A.Fiedlera
9. Wielka rzeka w Wenezueli, także tytuł książki A. Fiedlera
10. Miejsce akcji "Dywizjonu 303"
11. Literat inaczej (także Arkady Fiedler)
12. Cecha charakterystyczna dzikiego krajobrazu, bardzo odmiennej kultury
13. Pachnąca żywność
14. Jemu dziękuje Fiedler w tytule jednej ze swych książek

Za prawidłowe odgadnięcie hasła przyznajemy 6 punktów.

DOPEŁNIANKA

Uzupełnij diagram wyrazami zaczerpniętymi z tytułów powieści A. Fiedlera (rzeczowniki w mianowniku l.poj.). Litery z pól ponumerowanych, czytane kolejno, utworzą hasło, które jest rozwiązaniem zadania.

Odgadnięcie hasła nagradzamy 6 punktami.

REBUS

Z

a = ą

Za rozwiązanie rebusu - 2 punkty.

ROZWIĄZANIA

UZUPEŁNIANKA

1. Dywizjon, 2. Kanada, 3. kapitanie, 4. Indian, 5. Madagaskar,
6. Zwierzęta, 7. Ryby, 8. dęby, 9. Amazonia, 10. Bizon

KALAMBUR WIAZANY

Arkady

PSOTKA

1. Ameryka Północna
2. Europa
3. Ameryka Południowa
4. Afryka

SZUKAMY TYTUŁU

1. "Dywizjon 303"
2. "Dziękuję ci, kapitanie"
3. "Zwierzęta z lasu dziewiczego"
4. "Mały Bizon"
5. "Wyspa Robinsona"
6. "Orinoko"

KRZYŻÓWKA

Wyspa Robinsona

- Wyrazy pomocnicze: 1. zwierzęta, 2. przygoda, 3. Włoszka, 4. reportaż,
5. Amazonka, 6. przyroda, 7. Poznań, 8. ryby, 9. Orinoko, 10. Anglia,
11. pisarz, 12. egzotyka, 13. Kanada, 14. kapitan

REBUS

Podróże z książką

NOWOŚCI O ŚLĄSKU OPOLSKIM

W obecnym numerze rozpoczynamy prezentację godnych zwrócenia uwagi bibliotekarzy nowości, napływających do księgozbioru śląskiego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu.

EDUKACJA muzealna (praca zbiorowa) / Red. Harry Duda.
- Opole: Woj.Ośrodek Metodyczny, 1993. - 63 s.

Książka jest cenną pomocą dla nauczycieli historii klas czwartych i piątych szkoły podstawowej. Zawiera szczegółowy opis wystawy "Pradzieje Opolszczyzny" oraz propozycje lekcji muzealnych dotyczące dziejów Śląska Opolskiego.

GLENSK Joachim: Diariusz prasy polskiej na Śląsku: tom I - do 1945 roku. - Opole: Wydaw. Inst.Śląskiego, 1993. - 187[1] s.

Historia polskiego czasopiśmiennictwa została wzbogacona o książkę znanego badacza dziejów prasy śląskiej Joachima Glenska. Diariusz ma układ chronologiczny. Informacje o periodykach zawierają częstotliwość, nakład, redaktorów i wydawców, daty założenia i likwidacji.

KOKOTT Helena: Odra w życiu mieszkańców Dobrzeń = Die Oder im Leben der Einwohner von Döbern. - Opole: Wydaw. Inst. Śląskiego, 1994. - 54 s., il. bibliogr.

W herbie gminy Dobrzeń Wielki figurują dwa symbole Odry: niebieski pas wyobrażający rzekę oraz połowa kotwicy. Odra dostarczała mieszkańcom Dobrzeń zatrudnienie, była dla nich oknem na świat.

Praca H. Kokott uzmysławia wszechstronne wykorzystywanie rzeki w przeszłości i chroni od zapomnienia tradycje żeglarskie i wodniackie, z których słynął Dobrzeń.

KOZARZEWSKI Jerzy: "Ślady z kamieni" : wiersze o Nysie / oprac. graf. Monika Kamińska-Radomańska. - Wrocław: ANEX, 1994. - 64 s.

Zbiorek jest poetyckim bedekerem Nysy. Literackim wędrownikiem po "Śląskim Rzymie" towarzyszą ilustracje artystek ze środowiska nyskiego.

LIS Michał: Górną Śląsk : zarys dziejów do I wojny światowej. - Wyd. 2 popr.. - Opole: Wydaw. Inst. Śląskiego, 1993. - 129, [1] s., map. bibliogr. sum. zsgf

Populamy wykład dziejów Górnego Śląska od czasów najdawniejszych do wybuchu I wojny światowej. W obrębie rozdziałów autor zastosował śródtytuły, które stanowią rodzaj przewodnika po treści książki. Praca wzbogacona jest o wybór najważniejszych pozycji literatury historycznej o Śląsku.

MYKITA-GLENSK Czesława:
Kalendarium polskich przed-
stawień amatorskich na Gór-
nym Śląsku w latach 1919
- 1921. - Opole: Stow.Inst.
Śląski, 1993. - 100 s., tab.

Diariusz amatorskiego życia teatralnego na Śląsku w latach powstań i plebiscytu został sporządzony na podstawie licznych tytułów polskiej prasy górno-śląskiej oraz dokumentów polskich i niemieckich. Indeksy: nazwisk, miejscowości i tytułów sztuk znakomicie ułatwią czytelnikowi wyszukiwanie informacji wśród ponad 1000 spektakli śląskich amatorów.

NOWACKI Roman: Cmentarze
Kędzierzyna-Koźła. - Kędzierzyn
- Koźle: Wydż. Kult. Ośw. i Spor-
tu Urzędu Miejskiego, 1994.
- 129 s., il. rys. bibliogr.

Kędzierzyn-Koźle jako pierwsze miasto w Opolskiem doczekało się monografii cmentarzy. Autor zamieścił w książce rys historyczny miejscowości, dzieje nieistniejących już i istniejących obecnie cmentarzy oraz 21 sylwetek zasłużonych mieszkańców spoczywających na cmentarzach. Całość zaopatrzona w obszerną bibliografię.

ZAMKI i pałace Śląska: Schle-
sische Schlösser. / Wstęp:
Alfred Konieczny / Tłum. Róża
Dolałowska / Oprac. graf. Danu-
ta Czaja. - Wrocław: Wydaw.
Wacław Bagiński i Synowie,
[1994]. - [40] s.

Jest to pierwszy tomik z 6-częściowego cyklu "Śląskie zamki" opartego na kolekcji XIX-wiecznych litografii Woj. Biblioteki Publicznej w Opolu. W książce zamieszczono litografie i krótką historię m.in. pałaców w Grudyni Wielkiej k. Koźła, Pokoju k. Opola, Kamieniu Śl., Niemodlinie, Tułowicach, Korfantowie, Otruchowie itd. Wydawnictwo ma ukazać piękno pomników architektury, uroki otaczających parków oraz wzbudzić zainteresowanie i konieczność podjęcia prac konserwatorskich w ocalałych obiektach.

1 5 WSZYSTK. ŚWIĘTYCH

- 2 N 23 Npo Z.D.SW., Dzień Zed.
 3 P Huberta
 4 W Karola Boromeusza
 5 S Zachariasza i Elżb.
 6 C Leonarda
 7 P Engelberta
 8 S Idy, 4 męcz.
-
- 9 N 24 N. po Z. D.SW., Teodora
 10 P Andrzeja z Aw.
 11 W Marcina b. w.
 12 S Ściuci Braci Polaków
 13 C Stanisława Kostki
 14 P Józafata b. m.
 15 S Alberta Wielkiego
-
- 16 N 25 Npo Z. D. SW., Gertrudy
 17 P Salomei, Grzeg.
 18 W Pośw. Baz.
 19 S Elżbiety wd.
 20 C Feliksa Wal. w.
 21 P Ofiarowanie N. M. P.
 22 S Cecylii p. m.
-
- 23 N 26 Npo Z.D.SW., Klem. p. m.
 24 P Jana od Krzyża
 25 W Kalarzyny p. m.
 26 S Sywestra op.
 27 C Leonarda a. P.
 28 P Rufina m.
 29 S Saturnina m.
-
- 30 N I ADWENTU, Andrzeja ap,

— Dziecię me kochane
 Krzyżyk będzie stróżem cnoty —
 Doprowadzi Cię do nieba,
 Ale jedno wyrzec trzeba,
 Oto pomnij: znak zbawienia
 Na twej piersi odpoczywa,
 Nie obraz wczym sumienia,
 Niech się z ust twych wydobywa
 Święta prawda: słowo Boże.
 W dobrym krzyżyk dopomoże.
 Kiedy zle powstaną chęci
 To miej krzyżyk na pamięci.
 Kiedy serce smutek ścisnie
 Rzuć nań okiem — radość błysnie,
 Bo Ten, który niebem władnie
 Ziemskie troski gładzi snadnie.

(S. Jachowicz)

Przysłowia.

Wszyscy święci niezgodą
 Wiatr ze śniegiem przywiodą.
 Gdy Marcinowa gęś po wodzie —
 Będzie Boże Narodzenie po wodzie.

III FORUM LITERATURY DZIECIĘCEJ KRAJÓW NADBAŁTYCKICH

W dniach 25-27 kwietnia br. odbyło się w Oświęcimiu III Forum Literatury Dziecięcej Krajów Nadbałtyckich.

Spotkaniom, które odbywają się cyklicznie od 1991 roku przyświeca idea ściślejszej współpracy krajów leżących nad Bałtykiem, poznanie tworzonej w nich literatury dla dzieci i wymiany doświadczeń kręgów twórców, wydawców i badaczy.

Organizatorem tegorocznej sesji była Miejska Biblioteka Publiczna w Oświęcimiu, przy merytorycznym wsparciu polskiej sekcji IBBY (Międzynarodowe Kuratorium ds Książki dla Młodych) oraz Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Warszawskiego.

Obrady Forum dotyczyły tematu: "Informacja o literaturze dziecięcej. Źródła, metody, użytkownicy." Uczestnikami spotkania, oprócz gospodarzy byli przedstawiciele Rosji, Lotwy, Estonii, Szwecji. Brak było delegata strony norweskiej, która zgłosiła do dyskusji swój referat.

III Forum zainaugurował Janusz Dunin omawiając dokumentację i zbiory książki dziecięcej zarówno w kraju jak i zagranicą. Szczególną uwagę zwrócono w referacie na brak dobrych i specjalistycznych źródeł informacji mających pomóc w badaniach nad polską książką dziecięcą.

Gość z Rosji, Nina Bawina podjęła się zaprezentowania literatury dziecięcej jako odrębnej dziedziny informacji, posiadającej swego specyfi-

cznego odbiorcę oraz samoistną problematykę badawczą ząębającą się o kilka dyscyplin. Zbliżony tematycznie referat przedstawił Igor Nagaev, biorąc za przykład dziecięcą literaturę w Rosji, w obecnej trudnej sytuacji przemian gospodarczych.

Grupę referatów stanowiły omówienia ośrodków zajmujących się badaniami nad historią i dniem dzisiejszym literatury dla dzieci. Zaprezentowano Muzeum Książki Dziecięcej w Warszawie, Szwedzki Instytut Literatury Dziecięcej, Norweski Instytut Książki Dziecięcej.

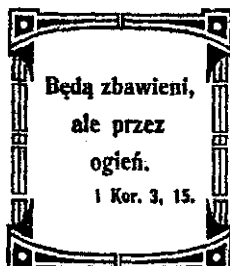
Uczestnicy Forum mogli zapoznać się z narodową siecią informacji o literaturze dziecięcej na Lotwie. Pełny przegląd polskich źródeł informacji bibliograficznej o literaturze dla dzieci i młodzieży przedstawiła Stanisława Kurek-Kokocińska, pracownik Uniwersytetu Łódzkiego.

Dzieckiem, jako użytkownikiem informacji bibliotecznej, zainteresowała się Grażyna Lewandowicz z Uniwersytetu Warszawskiego przedstawiając wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 13 bibliotekach publicznych dla dzieci, w kilku województwach naszego kraju.

Interesujące było zestawienie sposobów upowszechniania literatury wśród dzieci. Swymi doświadczeniami podzieliły się referentki ze Szwecji, Litwy oraz Polski. Miłą niespodziankę zgotowała uczestnikom Forum Vida Narsciuviene z Biblioteki Narodowej Litwy, improwizując w trakcie obrad przedstawienie teatralne. Był to przykład działalności teatru lalek Berniukas Zirniukas (istniejącego przy Bibliotece Narodowej) od lat realizującego ideę popularyzacji literatury wśród młodych czytelników.

Warto wspomnieć jeszcze o ważniejszych wątkach rozmów, które wykraczały poza tematykę referatów. Dotyczyły one polepszenia wymiany informacji między krajami, jak również prowadzenia wspólnych badań nad literaturą dziecięcą.

Obrady Forum obok korzyści poznawczych dały możliwość zbliżenia różnych środowisk związanych z literaturą dla dzieci, zarówno twórców, wydawców, badaczy, jak i bibliotekarzy.

Dzień	Imiona Świętych i święta	Księżyca bleg wach zach.	Zmiany księżyca	Zapiski
1 Ś.	Wszystkich Świętych	☾ 3 ²¹	3 ⁰ ☾ w dali od ziemi.	
2 Cz.	Dzień Zaduszny	☾ 3 ⁵⁰	4 ⁹	
3 P.	Huberta, Perminjusza	☾ 4 ¹⁷	5 ¹²	
4 S.	Karola Boromeusza	☾ 4 ⁴⁴	6 ¹⁸ ☽ 8 g. wiecz. pełnia księży.	
22. N. po Ziel. Św.: O monecie czynsz. (Mat. 22). Wach. st. 7 4. Zach. 412.				
5 N.	Zachariasza i Elżbiety	☾ 5 ¹⁴	7 ²⁰	
6 P.	Leonarda B., Feliksa	☾ 5 ⁴⁹	8 ²²	
7 W.	Wilibroda, Engelberta	☾ 6 ⁹	9 ²²	
8 Ś.	4 Koronatów, Godryda	☾ 7 ¹⁸	10 ¹⁰ ☾ znikający.	
9 Cz.	Teodora, Tryfona	☾ 8 ¹⁶	11 ⁹	
10 P.	Andrzeja z Awelinu	☾ 9 ¹⁸	11 ⁵⁰	
11 S.	Marcina B., Menny	☾ 10 ²⁰	12 ²²	
23. N. po Ziel. Św.: O córeczce Jairy (Mat. 9). Wach. st. 711. Zach. 410.				
12 N.	5 braci Polaków, Kuniberta	☾ 11 ⁴²	1 ⁰ ☾ 8 g. przed poł. ostatn. kw.	
13 P.	Stanisława Kostki, Mikołaja	☾ —	1 ²⁷	
14 W.	Wawrzyńca, Elżbiety	☾ 12 ³⁰	2 ⁶	
15 Ś.	Gertrudy, Leopolda	☾ 1 ²⁷	2 ²⁴	
16 Cz.	Otomara, Edmunda	☾ 1 ³⁷	3 ⁹	
17 P.	Grzegorza Cudotw., Salomei	☾ 4 ⁴⁰	3 ³⁴ ☾ w pobl. ziemi.	
18 S.	Pośw. Bazyliki św. Piotra	☾ 6 ¹⁸	4 ¹⁰	
24. N. po Ziel. Św.: O kąk między pszen. (Mat. 18). Wach. st. 720. Zach. 4 0.				
19 N.	Elżbiety wdowy, Poncjana	☾ 7 ³⁴	4 ⁵⁰ ☽ 1 g. rano now księżyca.	
20 P.	Korbinjana, Feliksa	☾ 8 ⁴⁴	5 ⁴⁰	
21 W.	Ofiarow. N. M. P., Kolumbana	☾ 9 ¹⁸	6 ²⁴ ☾ przybierający.	
22 Ś.	Cecylii P. i M., Filemona	☾ 10 ²⁰	7 ²⁴	
23 Cz.	Klemensa Pap. i M., Felicyty	☾ 11 ²⁰	8 ²⁷	
24 P.	Jana od Krzyża, Chryzogona	☾ 11 ⁵⁰	9 ⁴²	
25 S.	Katarzyny P. i M.	☾ 12 ²⁸	10 ⁴⁰	
25. N. po Ziel. Św.: O okrop. spustos. (Mat. 24). Wach. st. 742. Zach. 341.				
26 N.	Konrada B., Grzegorza	☾ 12 ⁵¹	11 ⁵⁰ ☽ 8 g. przed poł. pierwsza kw.	
27 P.	Wirgiljusza, Walerjana	☾ 1 ¹⁴	—	
28 W.	Natalji, Rufina	☾ 1 ²⁰	12 ²⁴ ☾ w dali od ziemi.	
29 S.	Saturmina B. i M., Iluminaty	☾ 1 ⁴⁰	1 ⁰⁷	
30 Cz.	Andrzeja Apost., Konstancji	☾ 2 ²¹	3 ⁰	

Przywołania:
Wszyscy Święci,
Zima się kręci.

Na Święty Jędrzej
Sznkają baby przedzły.

Hanna Jamry

Dział Informacyjno-Bibliograficzny

WYKORZYSTANIE KOMPUTERA W PRACACH NAD "BIBIOGRAFIĄ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO"

Komunikat przygotowany został na konferencję poświęconą bibliografii terytorialnej (15 - 16 września 1994, Puławy), z której relację zamieścimy w przyszłym numerze.

Kilkuletnie doświadczenia w pracy nad bibliografią terytorialną z wykorzystaniem komputera skłoniły mnie do podzielenia się uwagami na ten temat. Dla powyższych potrzeb zaadaptowano pakiet Mikro CDS/ISIS. Od 1991 roku na bieżąco uzupełniano kartotekę materiałów bibliograficznych, wprowadzając je do pamięci komputera. Dla każdego roku kalendarzowego stworzono osobną bazę: Bib91, Bib92 itd. Oprócz bibliografii bieżącej, jako pierwszy doświadczalny rocznik, wprowadzony został materiał z 1986 roku. Każdej jednostce bibliograficznej (opis główny, opis skrócony, odsyłacz numerowy) przyporządkowany jest jeden rekord w pamięci komputera. Rekord składa się z ośmiu pól. Pierwsze brzmi - *Wprowadź opis bibliograficzny dokumentu* (w obrębie tego pola zaznacza się hasła, które wejdą później do indeksu alfabetycznego), drugie pole - *Wprowadź symbole* (wg wewnętrznej klasyfikacji oznaczona jest ważność informacji zawartej w dokumencie , pochodzenie opisu - czy z autopsji czy przejęty z innych źródeł bibliograficznych oraz symbol osoby sporządzającej opis). Następne pole dotyczy *słów kluczowych*.

z których tworzy się indeks przedmiotowy. Kolejne dwa pola zarezerwowane są dla *opisu skróconego* i *odsyłacza numerowego* (jeśli w rekordzie wprowadzony jest opis główny, to pola te pozostają puste i odwrotnie). W trzech ostatnich polach zapisuje się adresy klasyfikacyjne opisów, brzmią one - *Gdzie umieścić opis główny?*, *Gdzie umieścić opis skrócony?*, *Gdzie umieścić odsyłacz numerowy?*

Bibliografie z lat 1991 - 1994 wydawane są w postaci roboczych, półrocznych wydruków komputerowych, które powielone, rozsyłane są do większych bibliotek miejsko-gminnych w województwie. Materiały zgromadzone w pamięci komputera są jednocześnie źródłem uzupełniania kartotek regionalnych 64 placówek bibliotecznych gminnych i miejsko-gminnych w postaci wydruków komputerowych o formacie karty katalogowej. Sporządza się je dwa razy w ciągu roku. Oczywiście materiał bibliograficzny tu zgromadzony nie jest kompletny. Opiera się na dokumentach wpływających do zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu, stanowiących zaledwie połowę źródeł przeglądanych pod kątem przyszłego wydawnictwa. Wszelkie uzupełnienia będą realizowane dopiero w momencie przystąpienia do redagowania kolejnego tomu *"Bibliografii Województwa Opolskiego"*.

Obecnie przygotowwany jest do wydania tom bibliografii za rok 1986. Jest to pierwszy rocznik, w którym całkowicie zastosowano technikę komputerową. W chwili obecnej trwają ostatnie prace nad wydawnictwem, a mianowicie skład komputerowy tekstu. Jako, że uczestniczę w każdej fazie "produkcji" bibliografii - od sporządzenia opisu bibliograficznego dokumentu, przez wprowadzenie go do pamięci komputera, redakcję tomu, przeniesienie danych do programu wykorzystywanego do składu komputerowego, komputerowe przygotowanie tekstu do druku -

chciałam podzielić się niektórymi doświadczeniami.

Na początku bardzo entuzjastycznie podeszłam do sprawy komputeryzacji bibliografii, znając przybliżone rezultaty i ułatwienia, jakie dzięki komputerowi można w tej pracy osiągnąć.

Opisy bibliograficzne wprowadzane były przez tylko dwie osoby, by wyeliminować jak najwięcej błędów. Pomagały nam półroczne wydruki robocze, które dawały przybliżony obraz przyszłej bibliografii, a jednocześnie uczyły na "pułapki", jakie po drodze nas spotykały. Dotyczyły one szczególnie trzech pól: pierwszego z opisem bibliograficznym, gdzie zaznacza się hasła do indeksu alfabetycznego, trzeciego zarezerwowanego dla słów kluczowych i ostatnich pól, które dotyczą adresu opisu bibliograficznego, opisu skróconego i odayłacza numerowego.

I tak pierwsze błędne założenie ujawniło się przy wydruku indeksu alfabetycznego. W opisie bibliograficznym, tam gdzie występowało najpierw imię, później nazwisko, np. Wstęp: Jan Kowalski, należało zmienić kolejność w momencie wprowadzania dokumentu już w pierwszym polu rekordu, a nie korygować błędy w indeksie alfabetycznym.

Następna grupa omyłek występowała przy słowach kluczowych, z których tworzony jest indeks przedmiotowy oraz przy polach dotyczących adresu opisu bibliograficznego. Tutaj "byłe spacja" powodowała błędne umieszczenie opisu w zrubie głównym bibliografii oraz wielokrotne zamieszczanie tego samego hasła w indeksie przedmiotowym.

Tak więc ilość korekt wydruków komputerowych musiała zostać podwojona. I nawet wtedy, kiedy wydawało się nam, że bibliografia jest już zapięta na przysłowiowy "ostatni guzik" - w momencie składu komputerowego tekstu, odnajdywano jeszcze błędy.

Podsumowując i odpowiadając na pytanie "Czy komputeryzacja

przyspieszyła prace nad bibliografią" trudno o jednoznaczną ocenę. Niewątpliwie usprawniła proces redagowania bibliografii oraz indeksowania. Całkowicie wyeliminowała błędy w układach alfabetycznych. Bardzo cenną i chyba najważniejszą zaletą komputeryzacji była szybkość odnajdywania dokumentu ze zbioru wprowadzonego do komputera w bieżącej działalności informacyjnej. Możliwość wydruku gotowych zestawów bibliograficznych na poszczególne tematy niejednokrotnie była wykorzystywana przez pracowników Działu Informacyjno-Bibliograficznego.

Zmudny natomiast jest proces wprowadzania danych i nieustannych korekt. Opis bibliograficzny, sporządzany pierwotnie na kartach katalogowych, ze względu na różne rozmieszczenia źródeł (połowa poza Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu), po raz drugi musi być zapisany w pamięci komputera, a więc prawdopodobieństwo zrobienia błędu zwiększa się.

Wspomnieć należy również o niedoskonałościach samego narzędzia - pakietu Mikro CDS/ISIS. Dołączona do niego dokumentacja jest zbyt lakoniczna. Ponadto pracę utrudnia nie zidentyfikowane, częste zawieszanie się komputera w trakcie wprowadzania danych.

Ostatnia faza prac nad bibliografią, czyli skład komputerowy, spowodowała kilkumiesięczną przerwę w innych działaniach bibliograficznych, bowiem ze względu na brak redaktora technicznego, zmuszona zostałam do tego typu czynności. Dzięki zastosowaniu pakietu Page Maker przygotowuję edycję bibliografii, a dzięki drukarce laserowej uzyskuję wydruk zbliżony do profesjonalnego składu drukarskiego. Jednak proces dwuszpaltowego składania tekstu, rozciągania tytułów działów i poddziałów w układ jednoszpaltowy, żywa pagina, wyróżnienia innym

krójem pisma cytaty wydawniczej, adnotacji, spacjaowanie i wiele innych czynności typograficznych, wydłużają okres wydawania kolejnego tomu bibliografii.

Grudzień

ma 31 dni.

Po czesku: Prosiniec.

„ niemiecku: Dezember.

Dnie	Święta rzymsko-kat.	Święta ewangeliczne	Bieg
1 W.	Eligiesza	Mugosza	
2 Sr.	Bibiany	Anieli	
3 Cz.	Franciszka Ks.	Kasjana	
4 P.	Barbary	Barbary	
5 S.	Saby op.	Saby	
49. ☾ dnia 8 o godz. 18 min. 11			
6 N.	2 Adw. Mikolaja	2 Adw. Mikolaja	
7 P.	Ambrozego	Agaty	
8 W.	N. P. NMP.	Dzień pokuty	
9 Sr.	Leokacyi	Joachuma	
10 Cz.	Judyty	Judyty	
11 P.	Damazego	Damazego	
12 S.	Aleksandra	Epimicha	
50. ☉ dnia 15 o godz. 20 min. 5			
13 N.	3 Adw. Lucyi p.	3 Adw. Lucyi	
14 P.	Spiridyona	Nikazego	
15 W.	Walerjana	Ignacego	
16 Sr.	Adelajdy	Ananiasza	
17 Cz.	Lazarza b.	Lazarza	
18 P.	Gracyana	Wimibalda	
19 S.	Nemeryusza	Abrahama	
51. ☽ dnia 22 o godz. 12 min 8			
20 N.	4 Adw. Teofila	4 Adw. Amona	
21 P.	Tomasza	Tomasza	
22 W.	Demetra	Beaty	
23 Sr.	Wiktoryi	Dagoberta	
24 Cz.	Adama i Ewy	Adama i Ewy	
25 P.	Boże Narodzenie	Nar. Chr. P.	
26 S.	Szczepana	Szczepana	
52. ☽ dnia 30 o godz 3 min. 1			
27 N.	po B. N. Jana ew.	po B. N. Jana ew.	
28 P.	Młodziank	Młodziank	
29 W.	Tomasza	Jonatana	
30 Sr.	Dawida kr.	Dawida	
31 Cz.	Sylwestra	Boguchwała	

Grudzień sianię zgrudzi — i izby wysiadai, ale za to na Gody, każdy najje swobody. Od święte) Barbarki abude pray ogniu garnaki. Święte) Luca, dnia przyrzaca

Jeśli pola xielone, gdy się Chrystus rodzi, to Zmartwychwstaniu śnieg i deszczem przekodzi.

W miesiącu grudniu ubywa dnia od początku miesiąca aż do 21. o 22 minuty, a od 24. aż do końca miesiąca przynyma dnia o 4 minuty

Przepowiednie pogody według stoletniego kalendarza: od 1 — 6. ciepły i deszczowy; 6—16. surowo i śnieg pada; koło 18 piękna pogoda potem silne mrozy i śnieg, co potrwa aż do końca miesiąca.

Kalendarz Związku Śląskich Katolików

Frysztat [Cieszyn] 1925

KALENDARZ ROCZNIC I OBCHODÓW

Przedstawiamy wybór rocznic, akcji i obchodów
na IV kwartał 1994 roku.

PAŹDZIERNIK

1 X

Międzynarodowy Dzień Muzyki
(ustanowiony w 1975 r. z inicjatywy Międzynarodowej Rady
Muzyki).

/5/ 1 X 1989

Zm. *Stanisława Fleszarowa-Muskat*, pisarka;
(ur. 21 I 1919).

/40/ 1 X 1954

Rocznica pierwszej inauguracji roku akademickiego w
Wyzszej Szkole Pedagogicznej w Opolu, pierwszej wyższej
uczelni w dziejach Opolszczyzny.

/50/ 2 X 1944

Kapitulacja powstania warszawskiego.

/80/ 6 X 1914

Ur. *Thor Heyerdahl*, podróżnik norweski, pisarz.

/105/ 6 X 1882

Ur. *Maria Dąbrowska*, pisarka; (zm. 19 V 1965).

/12/ 10 X 1982

W Watykanie odbyła się kanonizacja Maksymiliana Marii Kolbego, polskiego zakonnika, który w 1941 roku zginął w Oświęcimiu, ofiarowując się za skazanego współwięźnia.

14 X

DZIEŃ NAUCZYCIELA

/130/ 14 X 1864

Ur. *Stefan Żeromski*, pisarz i społecznik;
(zm. 20 XI 1925).

/30/ 15 X 1964

Zm. *Cole Porter*, amerykański kompozytor;
(ur. 9 VI 1893).

/180/ 15 X 1814

Ur. *Michał Lermontow*, poeta rosyjski, pisarz;
(zm. 27 VII 1841).

/50/ 15 X 1944

W Lublinie utworzono Spółdzielnię Wydawniczo -
Oświatową "Czytelnik".

/145/ 17 X 1849

Zm. *Fryderyk Chopin*, kompozytor, pianista;
(ur. 22 II albo 1 III 1810).

/45/ 17 X 1949

Utworzono Centralę Przemysłu Ludowego i Artystyczne-
go CPLiA.

/90/ 18 X 1904

Ur. *Czesław Centkiewicz*, pisarz, podróżnik, uczestnik
wypraw polarnych.

24 X

ŚWIATOWY DZIEŃ ONZ

/20/ 24 X 1974

Zm. *David Ojstrach*, radziecki skrzypek;
(ur. 30 IX 1908).

/70/ 29 X 1924

Zm. *Frances Eliza Burnett*, angielska powieścio-
pisarka, autorka książek dla dzieci; (ur. 24 XI 1849).

/70/ 29 X 1924

Ur. **Zbigniew Herbert**, poeta.

/95/ 30 X 1899

Ur. **Maria Kuncewiczowa**, pisarka; (zm. 15 VII 1989).

LISTOPAD

1 XI

ŚWIĘTO ZMARŁYCH

/200/ 4 XI 1794

Zg. **Jakub Jasiński**, przywódca powstania kościuszkowskiego na wileńszczyźnie, poeta; (ur. 1759).

/110/ 6 XI 1884

Ur. **Ludwik Różycki**, wybitny kompozytor, twórca oper, utworów orkiestrowych, koncertów i baletów; (zm. 1 I 1953).

/55/ 7 XI 1939

Gen. **Władysław Sikorski** został mianowany wodzem Polaków Sił Zbrojnych na Zachodzie.

/85/ 10 XI 1909

Ur. **Paweł Jasienica**, eseista, publicysta, powieściopisarz;
(zm. 19 VIII 1970).

10 XI

ŚWIĄTOWY DZIEŃ MŁODZIEŻY

/200/ 16 XI 1794

Upadek powstania kościuszkowskiego.

/50/ 16 XI 1944

Zm. **Maria Rodziewiczówna**, powieściopisarka, nowelistka; (ur. 2 II 1863).

17 XI

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ STUDENTA

/125/ 22 XI 1869

Ur. **Andre Gide**, prozaik francuski, autor dramatów, esejów, poeta, tłumacz, laureat Nagrody Nobla w 1947r.;
(zm. 19 II 1951).

/95/ 24 XI 1899

Ur. **Jan Maklakiewicz**, kompozytor; (zm. 8 II 1954).

/100/ 28 XI 1894

Ur. *Arkady Fiedler*, prozaik, reporter, przyrodnik, podróżnik; (zm. 7 III 1985).

/40/ 28 XI 1954

Zm. *Arka Bożek*, działacz ruchu narodowo-wyzwoleńczego na Śląsku Opolskim; (ur. 12 I 1899).

/90/ 30 XI 1904

Ur. *Andrzej Kuśniewicz*, pisarz; (zm. 15 V 1993).

GRUDZIEŃ

/100/ 3 XII 1894

Zm. *Robert Louis Stevenson*, angielski powieściopisarz, nowelista; (ur. 13 XI 1850).

/80/ 5 XII 1914

Ur. *Stanisław Dygat*, powieściopisarz, nowelista, tłumacz; (zm. 29 I 1978).

/10/ 8 XII 1984

Zm. *Leszek Prorok*, prozaik, dramaturg; (ur. 28 IV 1919).

10 XII

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PRAW CZŁOWIEKA

11 XII

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZDROWIA

/13/ 13 XII 1981

Na terytorium całej Polski wprowadzono stan wojenny, który Rada Państwa zawiesiła z dniem 31 XII 1982 r.

/10/ 14 XII 1984

Zm. **Vincente Aleixandre Y Merlo**, poeta hiszpański, laureat Nagrody Nobla w 1977r.; (ur. 28 IV 1898).

/170/ 15 XII 1824

Ur. **Juliusz Kossak**, malarz, ilustrator, autor scen batalistycznych, portretów konnych i koni; (zm. 3 II 1899).

/40/ 17 XII 1954

Zm. **Zofia Nałkowska**, wybitna pisarka i działaczka; (ur. 10 XI 1884).

/120/ 21 XII 1874

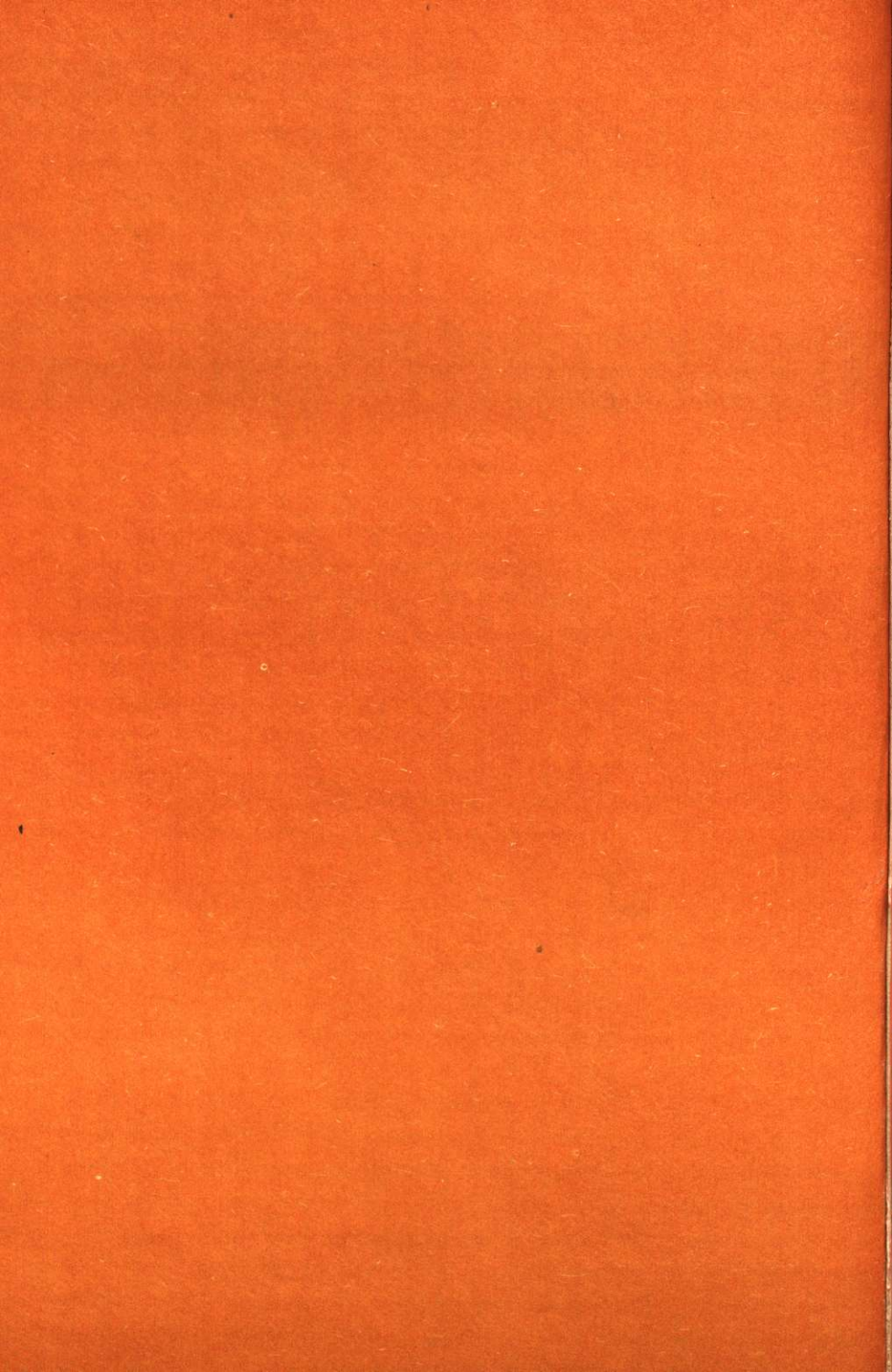
Ur. **Tadeusz Boy-Żeleński**, pisarz, tłumacz, krytyk literacki; (zg. rozstrzelany przez hitlerowców 3 VII 1941).

/5/ 22 XII 1989

Zm. **Samuel Beckett**, dramatopisarz, prozaik, poeta,
eseista irlandzki piszący po angielsku i francusku;
(ur. 13 IV 1906).

/50/ 30 XII 1944

Zm. **Romain Rolland**, pisarz francuski, muzykolog i
historyk sztuki, autor biografii sławnych ludzi;
(ur. 29 I 1866).

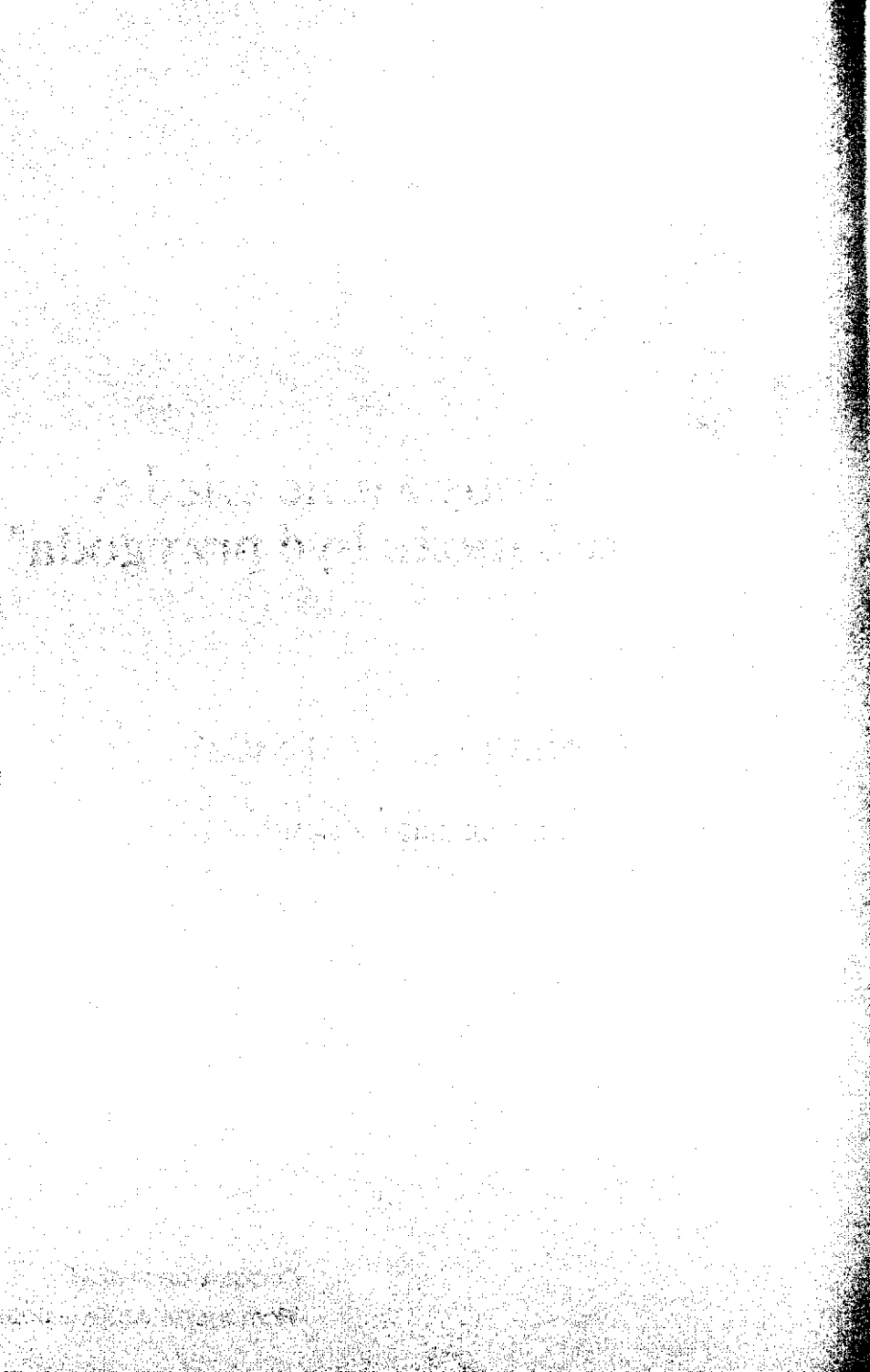
**"Zdobywanie wiedzy
też może być przygodą"**

KONKURS CZYTELNICZY

prace nagrodzone

Dodatek do nr 4/94

"Pomagamy sobie w pracy"

Spis treści

Od Zespołu redakcyjnego	3
Piotr Adamowicz	
<i>Cześć Wojtek!</i>	5
Radek Firlej	
<i>Drogi Marku</i>	6
Diana Hływa	
<i>Marzenia mola książkowego</i>	8
Joanna Hyla	
<i>"Było zwyczajne zimowe popołudnie..."</i>	10
Anna Kala	
<i>"Chciałabym przeprowadzić z Tobą wywiad..."</i>	12
Paweł Zawadzki	
<i>Cześć Oskar</i>	14

Od Zespołu redakcyjnego

20 czerwca 1994 roku w zamku rogowskim podsumowany został konkurs czytelniczy "Zdobywanie wiedzy też może być przygodą", ogłoszony przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu. Konkurs skierowany był do uczniów szkół podstawowych (klasy V-VIII) i trwał od 11 kwietnia do 9 maja 1994 roku.

Celem konkursu było rozwijanie umiejętności wyboru literatury, przygotowanie do samodzielnej oceny treści książki, kształtowanie umiejętności pisemnego formułowania ocen oraz zwiększenie zainteresowania literaturą popularnonaukową.

Zadaniem uczestników konkursu było opracowanie pisemnej recenzji polecającej wybranej książki popularnonaukowej. Forma recenzji była dowolna; mógł być to list do przyjaciela lub kolegi, ulotka, komunikat do prasy, scenariusz audycji radiowej itp.

Do konkursu przystąpiły 24 biblioteki stopnia podstawowego wraz z filiami, z których spłynęło 131 prac. Uczestnicy konkursu oceniani byli w dwóch grupach wiekowych (grupa I - klasy V-VI, grupa II - klasy VII-VIII).

W grupach przyznano po 3 równorzędne nagrody. Ponadto przyznano również 11 wyróżnień w grupie I i 10 wyróżnień w grupie II.

Nagrodzone prace konkursowe czytane były na antenie opolskiej rozgłośni radiowej, a obecnie prezentujemy je na łamach naszego kwartalnika.

Uczestnikom konkursu, a szczególnie laureatom WBP w Opolu, jeszcze raz serdecznie gratuluje

Piotr Adamowicz
klasa V
Olszanka

Cześć Wojtek!

W ostatnim liście pisałeś, że boisz się wejść do wody, bo nie umiesz pływać. Wakacje zbliżają się, a ja chciałbym Ci jakoś pomóc. Myślę, że każdy z nas ma podobny problem. Ubiegłego lata też zazdrościłem kolegom, że kąpią się, pływają, a ja stałem nieśmiało nad wodą i nie miałem odwagi wejść do niej. Któregoś dnia w bibliotece natknąłem się na książkę Edmunda Bartkowiaka pt. "Nauczanie pływania. Podstawy bezpieczeństwa w wodzie". Zacząłem czytać kartkę po kartce. Powiedziałem sobie, że muszę tego lata pływać, że nie jestem przecież "gorszy" od innych. Należę do pojętnych samouków i muszę z tym sobie poradzić.

Możesz mi wierzyć, że po przeczytaniu tej książki nabrałem wiary w siebie. Zacząłem próbować. Z początku nie wychodziło mi najlepiej. Na duchu podtrzymywała mnie również mama i reszta rodziny. Po dwóch tygodniach przepłynąłem już kilka metrów. Radość była wielka. Ta książeczka bardzo mi pomogła, dlatego chciałbym Ci ją polecić. Na początku autor opisuje historyjkę pewnego sportowca, jego początki, trudne żmudne treningi i pierwsze rezultaty.

Wiem, że wszystko jest możliwe do osiągnięcia, tylko trzeba bardzo chcieć. Ja opanowałem już kilka stylów i myślę je doskonalić, jeżeli będę miał ku temu okazję. U nas nie ma basenu ani żadnej pływalni. Jeżeli uda mi się w czasie wakacji wyjechać w takie miejsce, to byłbym zadowolony. W książce tej dokładnie opisane są style pływania. Oprócz opisów zawarte są rysunki, które są bardzo pomocne w opanowaniu sztuki pływania. Mnie najbardziej podoba się "kraul". Jest to najszybszy styl pływania sportowego, w którym ruchy nóg podobne są do ruchów nożyc. Jest również kraul grzbietowy, czyli pływanie na plecach. W każdym ruchu najważniejsza jest równowaga. Pisałeś, że dużo przytyłeś i woda Cię nie utrzyma. Otóż w tym przypadku to nie jest ważne. Możesz ważyć 100 kilo i nauczysz się pływać. Jest także styl zwany "żabką". Jest to najwolniejszy styl pływania, a ruchy rąk i nóg podobne są do ruchów, jakie wykonują pływające żaby. Ciało żabkarza znajduje się w położeniu na piersiach, a część głowy pozostaje zawsze nad powierzchnią wody. Najtrudniejszy jest "delfin", tego stylu nie zdążyłem jeszcze opanować, ale myślę, że latem trochę będę ćwiczył. Sposób ten charakteryzuje się równoczesnymi ruchami ramion i nóg. W książce tej są również opisane skoki i odbicia. Jest w niej wiele ważnych rad, które powinien znać każdy pływający. Jeżeli zdarzy Ci się, że wpadniesz do wody,

to nie pływaj. Musisz nauczyć się w takim przypadku "pływania antytonącego". Polega ono na umiejętnym wykorzystaniu pływalności ciała, a dokładnie mówiąc na wdechu i wydechu. Ważne jest również, aby przed wejściem do wody zrobić sobie krótką rozgrzewkę. Jeżeli będziesz zainteresowany tą książką, to postaram się, abyś ją jak najszybciej otrzymał.

Piotrek

*Barthowiak E.: Nauczanie pływania. Podstawy bezpieczeństwa w wodzie. -
Warszawa: Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1986*

Radek Firlej

klasa VII

Gucholazy

Drogi Marku!

Dziękuję za ostatni list. Sprawileś mi nim ogromną radość. Ucieszyłem się z tego, że Twój kot Filemon powrócił do zdrowia i szaleje za myszami.

Marku! Po otrzymaniu mojego listu i zapoznaniu się z jego treścią, idź natychmiast do biblioteki i wypożycz "ATLAS EKOLOGII". Jest to książka formatu A-4, pięknie ilustrowana, wydana przez wydawnictwo "Wiedza i Życie" (notabene wydawnictwo cieszące się ogromnym autorytetem na rynku wydawniczym). Przrzekam Ci, że dzięki tej książce nauczysz się żyć ekologicznie, czyli w zgodzie z Naturą. Przeczytałem i obejrzałem tę książkę "od deski do deski" i znalazłem w niej wiele prawdziwych ilustracji obrazujących głupotę ludzką i to, co zrobili ludzie wyrzucając śmieci do pobliskich wód i lasów. W atlasie pokazane są łańcuchy i sieci pokarmowe, drapieżnictwo i inne zagadnienia nurtujące człowieka, w tym także ekologiczne. Pierwsze strony tegoż atlasu pomogą Ci zrozumieć pojęcie "ekologia", a ostatnie strony pokażą, co człowiek uczynił ze środowiskiem. Mowa jest w cytowanej książce o kwaśnych deszczach, efekcie cieplarnianym, gazach zanieczyszczających atmosferę. Na ogół ludzie dużo mówią o sprawach środowiska, ale żaden z nich dotychczas nic nie uczynił, by je ratować (przepraszam - z wyjątkiem niektórych). Po przeczytaniu tej książki wiem, że kwaśne deszcze zagrażają istotom żywym i budowlom. Autorzy piszą także o tym, co ludzie czynią ze środowiskiem: wycinają lasy, palą materiały, których wydzieliny powodują powiększenie się dziury ozonowej. Ziemia i jej

dzieci to matka i niemowlęta. Gdy matka zginie, zginiemy i my, więc drogi Marku, powiedz swemu otoczeniu, aby bili na alarm ginącej Matce. Znałe słowa Alberta Einsteina: "Nie wiem jaka będzie trzecia wojna światowa, wiem na pewno, że czwarta będzie na kije i pałki", dosłownie ilustruje fakt, iż produkując bomby atomowe i tworząc elektrownie jądrowe, doprowadzimy do degradacji naszej planety. Wiem, że nie możesz powstrzymać morderców Ziemi i dlatego ułożyłem dla Ciebie i Kaśki "Dekalog ekologiczny", abyś mógł choć w części pomóc Ziemi wyzdrowieć, by mogła "...kwitnąć wiosną, owocować jesienią" i nie ginąć z zatrważającą szybkością. Oto dziesięć przykazań ekologicznych dla Was:

1. Segregujcie śmieci.

2. Oszczędzajcie wodę.

3. Starajcie się jak najmniej korzystać z samochodów.

(Nie wiem czy wiesz, że godzina jazdy samochodem zabiera 6000 litrów czystego powietrza, którym człowiek mógłby oddychać przez 200 godzin.)

4. Oszczędzajcie energię elektryczną (np. gaście niepotrzebne światła).

5. Kupujcie dezodoranty ekologiczne (powiedz Kaśce, aby kupowała dezodoranty z ilustracją Ziemi lub napisem "Nieszkodliwy dla warstwy ozonowej").

6. Kupujcie produkty w szklanych opakowaniach.

(Nie kupujcie napojów w plastikowych butelkach, bo to zaszkodzi zawsze zdrowiu i Ziemi).

7. Spróbujcie stać się jaroszami. (Jedząc jarzyny Kaśka wyrobi sobie talię osy.)

8. Kupujcie proszki bez fosforantów (poproście rodziców by kupowali proszki ekologiczne).

9. Kupujcie produkty rodzimej (polskiej) produkcji.

(Kupując zagraniczne produkty testowane na zwierzętach, wbijacie "gwóźdź do trumny Ziemi", a kupując polskie kosmetyki z zielonym zajączkiem, ratujecie ją.)

10. Tępcie palaczy (mówcie im, że paląc papierosy niszczą atmosferę i zatrauwają nie tylko swoje życie).

Kończę już, ale chcę jeszcze podyktować Ci moje motto życiowe. Brzmi ono: "Ziemia nie należy do nas, lecz my do niej".

Napisz mi, co ostatnio przeczytałeś i zachęć mnie do swojej książki. Zrób to dobrze. Jestem ostatnio troszeczkę leniwy i nad książki przedkładam kasety video. Pozdrów Kaśkę, tę która ma zielone oczy i powiedz jej, że latem wpadnę.

Całuję Was mocno,
Filemona w nosek.

Radek

Lucas M.A.G.: Atlas ekologiczny. - Warszawa: "Wiedza i Życie", 1992

Diana Hływa

klasa VIII

Zielina, gmina Strzeleccki

Audycja radiowa pt. "Marzenia mola książkowego".

- Na tym kończymy dzisiejszy serwis dnia i zapraszamy na ulubiony program słuchaczy, który prowadzi "Szalona Diana"! Halo, Studio Dwa, styszysz mnie!

- Tak, tak słyszę Cię Tomku. Witajcie słuchacze naszej audycji. Jak minął Wam dzień? Wieczór już się zbliża, słońeczko chyli się ku linii horyzontu, poprawia swe puszyste poduszki, (a jest ich dużo, bo lubi spać wysoko), wskakuje w swej kolorowej szlafmocy do łóżka i układa się powoli do snu. Dzisiaj w "Marzeniach mola książkowego" będzie... oczywiście książka. Tytułu nie podam, ponieważ zgodnie z tradycją naszego programu, co tydzień konkurs! Przypominam zasady: mówimy o książce, a Wy drodzy słuchacze zgadujecie tytuł tej książki i dzwonicie (nr telefonu 16548). Nagrodą jest właśnie ta książka, ufundowana przez księgarnię znajdującą się na skrzyżowaniu ulic Zielonej i Różanej. To tyle na temat naszego konkursu.

Książka, którą chcę Państwu dzisiaj polecić i zachęcić do jej przeczytania jest naszym zdaniem bardzo, bardzo interesująca. Są w niej zawarte pytania i odpowiedzi na wydawałoby się proste, a czasami wręcz głupie tematy. Należy do gatunku książek popularnonaukowych. Chwileczkę, już się krzywicie? Wiem, że o wiele bardziej lubicie książki przygodowe, fantastyczne, horrory, a ta kojarzy Wam się z nauką (maj i nauka powiecie, czego ta Diana nie wymyśli). Otóż nie, uśmiechnijcie się i zaufajcie waszej Szalonej Dianie. Wasze listy świadczą o tym, że do tej pory Was nie zawiodłam, po

prostu mam nosa do dobrych książek. Dzisiejsza propozycja odpowiada na przykład na takie pytania jak: dlaczego boli, co w trawie piszczy, jak szybko płynie czas, dlaczego klej klei, gdzie raki zimują itd, itd. Z pewnością już kogoś zainteresowałam, bo czy znacie odpowiedź na te proste z pozoru pytania? Coś mi się wydaje, że chyba nie. Zastanawiacie się teraz na pewno, co to za książka, która odpowiada na tyle różnych pytań. Myślcie, myślcie i dzwonicie do nas. Jeśli jeszcze nie odgadliście postaram się Wam jeszcze trochę pomóc. Autorem tej książki jest Jan Rurański, a ilustratorem Edward Lutczyn (ilustracje są przezabawne, każdy rozdział jest ozdobiony humorystyczną ilustracją). Stron jest zaledwie 92, ale jak to się mówi nie ilość jest ważna, a jakość. Różnorodnie dobrany materiał, tzn. tekst plus świetne ilustracje sprawiają, że książkę tę dosłownie "polyka się". Nie wspomnę już o tym o ile mądrzejsi będziecie, gdy ją przeczytacie i poznacie mądre odpowiedzi na głupie pytania. Przypomnijcie sobie młodzi słuchacze, ile pytań zadawaliście, gdy byliście młodszy, a wy rodzice ile musicie się czasami namęczyć, żeby sensownie odpowiedzieć Waszej pociesze na pytania: dlaczego doba ma 24 godziny, gdzie ma uszy pasikonik, dlaczego chce się spać, czy człowieka można przechowywać w lodówce itp. Ta książka i inne z tego cyklu odpowiedzą na wszystkie Wasze pytania. Telefon dalej milczy, pozwólcie więc, że na antenie spróbujemy odpowiedzieć na jedno z takich pytań. Czy człowiek może zapaść w sen zimowy? Śpioccy często sobie marzą, jak dobrze byłoby przespać zimę jak, np. niedźwiedź, żaba czy ślimak. Czy to możliwe? Niestety. J. Rurański naukowo wyjaśnia nam, że jest to niemożliwe. Zwierzęta zapadające w sen zimowy dopuszczają do znacznego ochłodzenia ciała, zwalnia się rytm pracy serca, wolniej oddychają, nie jedzą, nie piją przez wiele miesięcy. Wraz ze spadkiem temperatury powietrza zwierzęta stają się coraz bardziej senne, zapadają w stan zwany hibernacją. Ciało zwierzęcia zachowuje się prawie jak martwy przedmiot - utrzymuje mniej więcej temperaturę otoczenia. Ale tylko do pewnej granicy! Jest nią 6 stopni powyżej zera. Ochłodzenie poniżej tej temperatury groziłoby zwierzątkowi śmiercią, więc prędzej zbudzi się niż zamarźnie. U człowieka niestety już przy obniżeniu temperatury do 34°C zaczynają się zaburzenia wzroku i słuchu. Przy ciepłocie ciała 30°C przestają funkcjonować zmysły, znika uczucie bólu. Tętno spada do 40 uderzeń na minutę, rozszerzają się źrenice, obniża się ciśnienie krwi. Pojawiają się przy tej temperaturze zaburzenia świadomości, taki człowiek jeżeli jeszcze może się poruszać, to z powodu zawrotów głowy i sztywniejących mięśni sprawia wrażenie pijanego. Przy 27°C ustaje oddychanie, przy 18°C dochodzi do migotania serca, wreszcie przy 10°C system nerwowy przestaje przewodzić jakiegokolwiek bodźce. Stanowczo więc nie możemy zapadać w sen zimowy. Zmartwiłam niektórych z Was drodzy słuchacze, ale nie smućcie się. Jest maj - zwierzęta

i cała przyroda zbudziły się już z zimowego letargu. Za oknami ptaki pięknie śpiewają, a czym ptaki śpiewają, co oznacza gwizd kosa - tego również możecie się dowiedzieć z tej książki. Pani Krysia, nasza redakcyjna telefonistka daje mi znak, że odezwał się już pierwszy radiosłuchacz. Zaraz się przekonamy, czy nasz słuchacz trafnie odgadł tytuł naszej dzisiejszej książkowej propozycji. Tak, Bartek został laureatem naszego konkursu i w nagrodę przesyłamy mu książkę Jana Rurańskiego pt. "Dlaczego woda jest mokra, czyli odpowiedzi na głupie pytania". To właśnie ta książka była tematem naszej dzisiejszej audycji. Jeszcze raz polecam ją Państwu, a Bartkowi gratuluję. Kończymy dzisiejszą audycję, zapraszam wszystkich do słuchania następnej za tydzień. Na zakończenie, jak zwykle coś dla konesera muzycznej biblioteki. Na dobranoc usłyszymy ulubioną piosenkę naszego "mola książkowego", czyli Szalonej Diany:

"... Hej, molu, otwórz książkę,
a przekonasz się o jej wartości..."

- Pik, pik, pik... minęła godzina dwudziesta pierwsza.

*Rurański J.: Dlaczego woda jest mokra, czyli odpowiedzi na głupie pytania.
- Warszawa: "Alfa", 1986*

Joanna Hyla

klasa V

Luboszyce, gmina Lubniany

Było to zwyczajne zimowe popołudnie. Siedziałam beczynn timer i słuchałam muzyki. Rodzice byli w pracy, więc byłam sama w domu. Strasznie mi się nudziło. Nagle usłyszałam, że ktoś puka do drzwi. Gwałtownym ruchem otworzyłam je. Na zewnątrz stał wysoki mężczyzna. Przedstawił się jako Wiesław Wiśniewski i dodał, że jest redaktorem opolskiego radia.

- Czy mógłby pan wyrazić się nieco jaśniej? - spytałam.

- Otóż, chciałem przeprowadzić z tobą wywiad na temat ostatnio przeczytanej książki. Czy teraz rozumiesz?

- Tak, więc niech pan wejdzie do środka. - odpowiedziałam cichym głosem

- Może podać coś do picia?

Pan redaktor chwilę się zastanowił, potem zaś powiedział:

- Z chęcią napiłbym się herbaty.

Kiedy już podałam herbatę, zaczęłam opowiadać:

- Ostatnio przeczytałam bardzo ciekawą książkę. Napisała ją Maria Dańkowska, a jej tytuł brzmi "Nastolatki i bon ton". Mogę panu nawet

powiedzieć, w którym roku została wydana.

- Nie mam nic przeciwko temu - odrzekł redaktor.

- Została ona wydana w 1992 roku przez Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne w Warszawie. Muszę przyznać, że wiele się z tej książki nauczyłam. Składa się ona jakby z 6 części. Na początku jest kilka słów od autorki. "Kindersztuba" - tak brzmi druga część. Słowo kindersztuba pochodzi z języka niemieckiego i oznacza pokój dziecienny. Jeżeli chodzi zaś o przysłowie "Człowiek bez żadnej kindersztuby" oznacza ono ludzi nie wychowanych, bez charakteru. W tym rozdziale autorka chciała nam także wytłumaczyć, kiedy mamy mówić słowa takie jak: przepraszam, dzień dobry, do widzenia, proszę i dziękuję.

"Między ludźmi" - to tytuł trzeciej części książki, o której opowiadam. Ta część zawiera wskazówki i rady związane z tym, jak zawierać znajomość. Jak pisać listy oraz jak i jakie prezenty wręczać koleżance, przyjaciółce, a jakie sympatii. Mnie natomiast w tej części najbardziej zaciekał urywek, który pani Maria Dańkowska nazwała "Umiejętność nawiązywania rozmowy". Często właśnie nęka mnie problem w jaki sposób zacząć rozmowę z kimś nowo poznanym. Dotyczy on również wielu moich rówieśników. Kto ma takie trudności, radzę, aby przeczytał tę książkę, a na pewno z tym się upora. Dostyc pouczający był fragment o telefonach. To szczególnie dotyczy tych "zartownisiów", którzy wydzwanają niezależnie od pory dnia, nie przedstawiają się i robią głupie kawały. Czytając ten rozdział chyba zrozumieliby, że takie żarty są nie na miejscu.

Czwarty rozdział, czyli "Cztery pory roku" opracowany jest dość oryginalnie. Są w nim cztery podrozdziały: "Jesień", "Zima", "Wiosna" oraz "Lato". W pierwszym z nich mowa była o spacerach z psem, zabawach szkolnych i różnego rodzaju urzędach. "Zima": w zimie najczęściej siedzimy w domu. Więc i tu autorka napisała o scenach domowych. Jak mamy zachowywać się, kiedy przychodzą do nas goście. Wytypowane są także sceny ponure, wizyty z rodzicami i tego typu sytuacje...

W tym momencie moją wypowiedź przerwał dzwonek. Przeprosiłam pana redaktora Wiśniewskiego i pobiegłam otworzyć drzwi. Tu ukazała się szczupła sylwetka mamy.

- Dzień dobry, kochanie - powiedziała wesółym głosem.

- Dzień dobry - odpowiedziałam i zaraz zaczęłam tłumaczyć, kto mnie odwiedził.

Mama poprosiła bym wróciła do gościa, a sama poszła przygotować coś do picia.

Po chwili opowiadałam dalej.

- Panie Wiesławie, teraz jeżeli pan pozwoli opowiem o podrozdziale

"Wiosna". Wiosną jest piękna pogoda, świeci słońce, kwitną kwiaty, lecz zdarzają się sprzeczki, o których można tutaj przeczytać. Ostrzeżenie - chyba najważniejszy fragment w tym podrozdziale. Jest ono przede wszystkim zaadresowane do dziewczyn. Nie możemy rozmawiać z nieznajomymi. Wsiadać do ich samochodów i nigdzie z nimi odchodzić. Nawiasem mówiąc chłopcy też powinni korzystać z tej przestrogi.

Zapewne każdy najbardziej lubi lato. Szczególnie jednak dzieci, bo przecież w lecie są wakacje. I właśnie ten rozdział mówi o historyjkach kolejowych - czyli co dzieje się w czasie wakacji w pociągach. Bon ton wakacyjny to także temat letni. Bardzo ważne jest, żeby nie hałasować w lesie. Należy tam również utrzymywać czystość. Spodobało mi się kilka zdań, które pozwolę sobie zacytować: "Czystość i cisza w lesie należą do kanonów, jakie niektórzy z nas mają we krwi, odziedziczone po rodzicach, którzy byli w harcerstwie, albo po dziadku myśliwym. To piękne i stare obyczaje, do których trzeba wrócić." Przeczytałam tu o obyczajach na szlaku i o plaży.

W piątej części znajduje się "Słowniczek wyrazów - zwrotów eleganckich". Nie obeszło się bez słowniczka, bo przecież zawiera on niezrozumiałe wyrazy. Są tu ciekawe przysłowia, cytaty...

No i szósta część to skorowidz. Niestety to już ostatnia część, chyba skończyłam moją opowieść.

Pan redaktor klasnął w dłonie i powiedział:

- To było świetne. Jeżeli chcesz, jutro o 15.00 będziesz mogła wysłuchać swojej wypowiedzi. Pamiętaj jutro o 15.00.

Po odprowadzeniu pana Wiesława do drzwi, wpadłam na pomysł, że zrobię ulotki polecające książkę "Nastolatki i bon ton" i rozdám je mojej klasie.

Dańkowska M.: Nastolatki i bon ton. - Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, 1992

Anna Kala

klasa VIII

Szczedrzyk, gmina Ozimek

- Cześć Agata!

- Cześć!

- Chciałabym przeprowadzić z Tobą wywiad do naszej szkolnej gazетки,

na temat książek, można?

- Jasne, na ten temat zawsze, gdyż czytanie jest moim największym hobby.

- Co ostatnio czytałaś?

Książkę pt. " O dziewczętach dla dziewcząt" napisaną przez Wandę Kobylecką i Andrzeja Jaczewskiego.

- Wydaje mi się, że jest to książka popularnonaukowa, czyż nie mam racji?

- Oczywiście, że masz! Jest to książka popularnonaukowa, ale napisana językiem prostym i zrozumiałym. Zawsze myślałam, że książki popularnonaukowe są trudne i zarazem nudne, ale po przeczytaniu tej, moja opinia całkowicie się zmieniła.

- Jak myślisz, czy książka ta ma wielu czytelników?

- O, na pewno. Została wydana stosunkowo niedawno, bo w roku 1991 przez Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, a zdobyła już wielką popularność.

- Jest to książka dla...

- No właśnie, po tytule wynikałoby, że tylko dla młodych dziewcząt, ale polecam ją także chłopcom. Ostatni rozdział autorzy przeznaczają mamom, czyli jest to książka i dla młodych i dla starszych.

- Czy możesz opowiedzieć w kilku słowach o czym jest ta książka?

- Niestety nie mogę tego uczynić, gdyż nie udało mi się tego zadania. Moim zdaniem jest to sprawa raczej niemożliwa do zrealizowania!

- Dlaczego?

- Dlatego, że książka objętościowo jest mała, ale zawiera bardzo dużo treści, którą postaram się w telegraficznym skrócie przedstawić.

Książka opowiada o problemach dojrzewających dziewcząt (w wieku 13 - 18 lat), np. co dzieje się w ich organizmie, czym różnią się od chłopców, skąd się wzięły, itp. Są zagadnienia z psychologii, np. dlaczego w określonych sytuacjach zachowujemy się tak, a nie inaczej.

Jest specjalny rozdział, w którym autorzy opowiadają czytelnikom o cudzie powstawania życia i odpowiadają na pytania najczęściej zadawane przez dziewczęta. Odpowiedzi są bardzo szczegółowe, gdyż autor jest doktorem habilitowanym medycyny, czyli mówiąc prościej - lekarzem. W dodatkowym rozdziale autorzy udzielają nam kilku praktycznych porad na co dzień, jak pomóc dojrzewającemu organizmowi. W rozdziale dla mam autorzy proszą je, aby były bardziej wyrozumiałe w stosunku do nas i pamiętały o tym, że i one były kiedyś w okresie dojrzewania. Pragną, aby między matką i córką nie było bariery wrogości lub milczenia. Radzą matkom, aby miały odwagę porozmawiać ze swoimi córkami o rozwoju, o seksie, o życiu w małżeństwie, gdyż jest to naprawdę konieczne.

Opisałam tę książkę najlepiej jak umiałam. Polecam ją wszystkim młodym ludziom, a szczególnie starszym siostróm, których młodsze rodzeństwo w kółko zadaje pytania z dziedziny: skąd się wziął na świecie. Naprawdę serdecznie polecam tę książkę, gdyż znajdziecie w niej odpowiedzi na wiele nurtujących was pytań.

Mam nadzieję, że przekonałam Cię do przeczytania?

- Tak, oczywiście. Dziękuję za wywiad.

- A ja życzę milego czytania.

Kobyłecka W., Jaczewski A.: O dziewczętach dla dziewcząt. - Warszawa: Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, 1991

Paweł Zawadzki

klasa VI

Kluczbork

Cześć Oskar!

Na początku wytłumaczę Ci, dlaczego nie pisałem przez ostatnie dwa lata do Ciebie. Obowiązki rodzinne, szkoła, brak czasu i moja największa wada, czyli zapominalstwo, to tylko niektóre przyczyny. Przepraszam Cię za to! Ale przeprosiny to nie jedyny powód dla jakiego piszę ten list. Drugim jest pewna książka.

Wiem, że Ty nie jesteś zagorzałym czytelnikiem, ale tę książkę musisz przeczytać - jeśli tego nie zrobisz to jesteś wielkim frajerem... Ale czekaj, nie spiesz się z pójściem do biblioteki! Najpierw opowiem Ci o czym jest ta książka.

Jej tytuł brzmi "Ziemia, morze i niebo" i jest jedną z książek z serii "Świat bez tajemnic". Książka opowiada o zjawiskach zachodzących na ziemi, w morzu i powietrzu.

Czytałem naprawdę wiele książek z tej serii, ale wybrałem tę, aby Ci ją opisać i polecić. Dlaczego? Dlatego, że jest ciekawa, pasjonująca, świetna, fantastyczna... Brakuje mi słów, aby ją określić!

No dobrze - powiesz - ale wytłumacz mi dlaczego jest ona taka ciekawa, pasjonująca, świetna, fantastyczna? Co w niej takiego jest?

Chcesz wyjaśnić? Proszę bardzo!

A więc, raz! Ciekawa jest dlatego, bo napisał ją amerykański naukowiec, współtwórca cieszącej się wielkim uznaniem na Zachodzie serii książek Kingfisher Jackie Goff.

Dwa! Pasjonująca, bo w każdym zdaniu znajdziesz odpowiedź na interesujące Cię pytania z dziedziny: ziemia, morze i niebo.

Trzy! Świetna, bo wszystkie teksty i rysunki są tak dokładnie wykonane, że aż chce się czytać.

Cztery! Fantastyczna, bo ma twardą okładkę i jest po prostu... fantastyczna.

"Ziemia, morze i niebo" jest książką wydaną przez jedną z najlepszych polskich oficyn wydawniczych "BGW".

Ale w końcu nic nie jest bez wad. Ta książka oczywiście też.

Podstawową i jedyną wadą tego dzieła wg mnie jest mała zawartość treściowa książki - co prawda stron jest czterdzieści, ale rysunki zapełniają ponad połowę każdej strony, co w konsekwencji daje niewiele do czytania.

Mimo tego, że książka ma wadę to i tak uważam, że jest super.

Coś Ci proponuję: po przeczytaniu tego listu odwiedź bibliotekę lub księgarnię. Zapewniam Cię, że przeczytanie tej książki się opłaci!

Czekam na odpowiedź

Paweł

Goff J.: Ziemia, morze, niebo. - Warszawa: "BGW", 1991

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

